

ОБОБЩЕНА СПРАВКА ЗА
ПРОГРАМА ИНТЕРРЕГ VI-A
РУМЪНИЯ – БЪЛГАРИЯ 2021-2027 Г.,
СЪГЛАСУВАНА СЪС СТАНОВИЩЕ
ПО ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА № 11-
5/2022 Г. НА МИНИСТЪРА НА
ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

(съгласно изискванията на чл. 29, ал. 1 на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО))

2022 г.

I. Съответствие на Програма Интеррег VI-A Румъния – България 2021-2027 г. с основните резултати и препоръки от документацията по екологична оценка (ЕО), с резултатите от консултациите, с условията, мерките и ограниченията, включени в Становище по екологична оценка № 11-5/2022 г. (съгласно чл. 29, ал. 1, т. 1 на Наредбата за ЕО):

Програма Интеррег VI-A Румъния – България 2021-2027 г. е изцяло съобразена с резултатите и препоръките от документацията по екологична оценка (ЕО), както и с резултатите от консултациите, включени в Становище по екологична оценка № 11-5/2022 г. на Министъра на околната среда и водите.

Програмата е разработвана успоредно с процеса на извършване на екологична оценка, съответно е постигнато интегриране на екологичните съображения в нея.

Резултатите от консултациите и начинът им на отразяване са представени в **Приложение № 15_6** на ДЕО. Препоръките от получените становища по време на консултациите са отразени мотивирано в ДЕО.

За ограничаване на прогнозираните отрицателни въздействия, в ДЕО и в Становището по ЕО са включени мерки, които ще ограничат тези въздействия до минимум. За установяване на въздействието върху околната среда и човешкото здраве на Програма Интеррег VI-A Румъния – България 2021-2027 г. при нейното прилагане от Дирекция „Управление на териториалното сътрудничество“ на Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) в хода на процедурата по екологична оценка са предложени мерки и индикатори за наблюдение и контрол, чрез които да бъдат установени евентуални неблагоприятни тенденции по отношение на околната среда и човешкото здраве, въз основа на което при необходимост да бъдат предприети коригиращи действия за отстраняването им.

II. Съответствие на проекта на Програма Интеррег VI-A Румъния – България 2021-2027 г. с обосноваването в становището по ЕО алтернатива по чл. 26, ал. 2, т. 6 от Наредбата за ЕО (съгласно чл. 29, ал. 1, т. 2 на Наредбата за ЕО)

Програмата е разработена във версии „Август 2021 г.“ и „Януари 2022 г.“.

Извършените в ДЕО анализ и сравнение на възможните алтернативи показват, че при избор на „нулева алтернатива“ се губи възможността за инвестиране и подобряване на текущото състояние на околната среда и адресиране на съответните екологични цели (потенциални значими и незначителни положителни ефекти, идентифицирани след оценката на видовете действия в програмата). С избора на алтернатива за изпълнение на Програмата се прави значителен потенциален принос за следните аспекти: биоразнообразие, почви и земеползване, води, климатични фактори, управление на риска, устойчив транспорт и осведоменост на населението.

В Становището по ЕО (и конкретно в мотив 9 на стр. 4) е обоснован изборът на алтернатива, който е изцяло съобразен в проекта на програмата.

III. Степен, в която мерките по чл. 26, ал. 2, т. 7 и 8 от Наредбата за ЕО са предвидени в Програма Интеррег VI-A Румъния – България 2021-2027 г. (съгласно чл. 29, ал. 1, т. 3 на Наредбата за ЕО)

В Становището по екологична оценка № 11-5/2022 г. са включени мерки и условия за **предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на Програмата:**

A. Общи:

1. Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, произтичащи от „Програма за трансгранично сътрудничество Интеррег VI-A Румъния – България 2021-2027 г.“, за които е предвидено да се реализират на територията на Република България, да се одобряват само след произнасяне с акт на компетентните органи по околна среда по реда на глава шеста от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС) и/или чл. 31 на ЗБР и при съобразяване с условията, изискванията и мерките в съответния акт.

Начин на изпълнение: Условието представлява нормативно изискване по смисъла на *Закона за опазване на околната среда* и ще бъде изпълнявано от

бенефициента/възложителя на съответния проект в рамките на процедурите по реда на глава шеста на ЗООС и/или чл. 31 на ЗБР.

2. При проектирането и изграждането на нови обекти, местоположението им да се определя съобразно предвидените за тази дейност зони и територии, съгласно действащите устройствени планове и да се съобразява с близостта на населените места и техните зони и територии, подлежащи на здравна защита (жилищни, тихи зони и т.н.) и обекти, подлежащи на здравна защита, зони и територии, в които са разположени такива обекти и водоизточници за питейно-битово водоснабдяване, с или без учредени със заповед санитарно-охранителни зони (СОЗ).

Начин на изпълнение: Изпълнението на мярката/условието се гарантира с провеждане на процедурите по ОВОС за всеки проект, като такова изискване ще бъде поставяно и в Поканите за набиране на проектни предложения, когато е приложимо.

3. Реализацията на проекти и намерения, които предвиждат ползване и/или водовземане от повърхностни и подземни води, произтичащи от прилагането на Програмата, да бъдат съгласувани за допустимост спрямо екологичните цели и плануванияте мерки за постигане на добро състояние на водите в ПУРБ, както и целите на управлението на риска от наводнения и предвидените мерки в ПУРН за съответния период на действие.

Начин на изпълнение: Условието представлява нормативно изискване по смисъла на Закона за водите и ще бъде изпълнявано от бенефициента/възложителя на съответния проект в рамките на процедурите по реда на глава шеста на ЗООС и/или чл. 31 на ЗБР или самостоятелно по реда на Закона за водите.

4. Дейностите, произтичащи от изпълнението на Програмата, да са съобразени и да се спазват ограниченията и забраните, регламентирани в българското законодателство:

4.1. За дейности, попадащи в имоти, които граничат с или са в близост до воден бряг - Черно море, е необходимо да се спазват съответните забрани и ограничения, произтичащи от *Закона за устройство на Черноморското крайбрежие* относно заустването на отпадъчните води. Да не се възпрепятства свободния достъп до водния обект – Черно море;

4.2. Забраните и ограниченията в зони “А” и “Б” от *Закона за устройство на Черноморското крайбрежие*;

4.3. Изискванията на чл. 156е от *Закона за водите*.

Начин на изпълнение: Условието представлява нормативно изискване по смисъла на *Закона за водите* и ще бъде изпълнявано от бенефициента/възложителя на съответния проект в рамките на процедурите по реда на глава шеста на ЗООС и/или чл.31 на ЗБР или самостоятелно по реда на *Закона за водите*.

5. При дейности, попадащи в определени райони със значителен потенциален риск от наводнения в обхвата на заливане, да се предприемат мерки за защита от вредното въздействие на водите. При планиране на мерки да се ползва националният каталог от мерки за управление на риска от наводнения.

Начин на изпълнение: Условието ще бъде изпълнявано от бенефициента/възложителя на съответния проект в рамките на процедурите по реда на глава шеста на ЗООС и/или чл.31 на ЗБР или самостоятелно по реда на *Закона за водите*.

6. В поканите за набиране на проектни предложения, обявени в рамките на Специфична цел 2.7. „Подобряване на опазването на природата, биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура, включително в градските райони, и намаляване на всички видове замърсяване“, да се поставя изискване за финансиране на дейности, съответстващи на Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000 за програмния период 2021-2027 г. за Р. България, когато е приложимо.

Начин на изпълнение: Изискването ще бъде поставяно в Поканите за набиране на проектни предложения, когато е приложимо.

7. Когато е приложимо, при изпълнение на проекти в рамките на А2. *Действия за подобряване на условията за навигация и безопасност по р. Дунав и Черно море с цел подобряване на мобилността и свързаността в трансграничната зона*, да се провежда процедура за преценка на необходимостта от прилагане на изключения по чл. 4.7 от Директива 2000/60/ЕО.

Начин на изпълнение: Изискването ще бъде поставяно в Поканите за набиране на проектни предложения, когато е приложимо.

8. При устройственото планиране на територията и планирането на защитата на населението и околната среда, свързани с областта на изпълнение на *Програма Интеррег Румъния-България 2021-2027 г.* да се прави детайлно проучване за наличието на предприятия с висок/нисък рисков потенциал в близост до планирани нови строежи, включително изграждането на транспортни пътища, жилищни райони, обекти с обществено предназначение с цел намаляване на риска от големи аварии.

Начин на изпълнение: Изпълнението на мярката/условието се гарантира с провеждане на процедурите по ОВОС за всеки проект, като такова изискване ще бъде поставяно и в Поканите за набиране на проектни предложения, когато е приложимо.

9. Планирането и изграждането на инвестиционни предложения за разполагане на нови жилищни райони, обекти с обществено предназначение и/или големи транспортни пътища, да се съобразява с наличието на предприятия с нисък/висок рисков потенциал и безопасните разстояния до тези предприятия и при необходимост да се предприемат допълнителни технически мерки за ограничаване на рисковете за човешкото здраве и околната среда.

Начин на изпълнение: Изпълнението на мярката/условието се гарантира с провеждане на процедурите по ОВОС за всеки проект, като такова изискване ще бъде поставяно и в Поканите за набиране на проектни предложения, когато е приложимо.

10. Планирането и изграждането на нови и изменения в съществуващи предприятия/съоръжения с нисък/висок рисков потенциал да се извършва при съобразяване на безопасните разстояния до жилищни райони, площи с обществено предназначение, зони за отдих, големи транспортни пътища, и когато е целесъобразно до райони с особена природозащитна чувствителност и обекти на културно-историческото наследство в околностите на предприятията, с цел тяхното опазване.

Начин на изпълнение: Изпълнението на мярката/условието се гарантира с провеждане на процедурите по ОВОС за всеки проект, като такова изискване ще бъде поставяно и в Поканите за набиране на проектни предложения, когато е приложимо.

За Релевантна екологична цел REO 1. Съхранение и опазване на биоразнообразието, включително поддържане/подобряване на консервационния статус на видовете и местообитанията:

1. Всички проекти, насочени към модернизиране на железопътната инфраструктура, да се прилагат с решения, предназначени да избегнат/намалят въздействието върху биоразнообразието. Решенията да включват: намаляване на риска от сблъсък на диви животни с влакове, поддържане/възстановяване на екологичната свързаност, контролиране на инвазивни видове, намаляване на риска от сблъсък и/или токов удар за птици с железопътна електрическа инфраструктура, намаляване на шума и осигуряване на осветителни системи, които не водят до безпокойство на защитени животински видове.

Начин на изпълнение: Условието ще бъде изпълнявано от бенефициента/възложителя на съответния проект в рамките на процедурите по реда на глава шеста на ЗООС и/или чл.31 на ЗБР.

2. Проектите, насочени към подобряване на условията на навигация по Река Дунав и Черно море, да се основават на анализ на околната среда за оценка на въздействието на различните варианти за изпълнение върху компонентите на биоразнообразието, особено защитените местообитания и видове, както и мигриращите видове, ако законовите разпоредби изискват такъв анализ. В случай на обекти от Натура 2000, оценката да се основава на изискванията на Целите на опазване, специфични за всяка от потенциално засегнатите територии.

Начин на изпълнение: Условието ще бъде изпълнявано от бенефициента/възложителя на съответния проект в рамките на процедурите по реда на глава шеста на ЗООС и/или чл.31 на ЗБР. Такова изискване ще бъде поставяно и в Поканите за набиране на проектни предложения, когато е приложимо.

3. Преди започване на ремонтните дейности на съществуващите сгради, на най-ранен етап да бъде идентифицирана вероятността за присъствие на прилепи и птици, както и наличието на техни убежища и гнезда, в съответствие със законовите разпоредби. Дейностите да се извършват от дипломирани експерти (Регистър на дипломираните експерти за изработване на екологични проучвания – Видове проучвания: Мониторинг на биоразнообразието). Ако се установи наличието на определени видове, да се вземе решение за отлагане на интервенциите до края на

периода на гнездене/отглеждане, хибернация или за преместване на индивидите в съответствие с действащите законови изисквания (получаване на дерогация съгласно националното законодателство).

Начин на изпълнение: Изискванията ще бъдат поставяни и в Поканите за набиране на проектни предложения, когато е приложимо.

4. Да се избягва изпълнението на нови строежи, свързани с развитието на велосипедния маршрут Евро Вело 6, които могат да засегнат местообитанията и видовете от екологичната мрежа Натура 2000.

Начин на изпълнение: Условието ще бъде изпълнявано от бенефициента/възложителя на съответния проект в рамките на процедурите по реда на глава шеста на ЗООС и/или чл.31 на ЗБР. Такова изискване ще бъде поставяно и в Поканите за набиране на проектни предложения, когато е приложимо.

5. Всички проекти, които предвиждат засаждане на треви, храсти или дървесни видове, да отчитат изключителното използване на неинвазивни местни видове, характерни за естествените местообитания в районите на изпълнение, в т.ч. отчитане и съобразяване с наличната и/или възможна (паркова) фауна.

Начин на изпълнение: Такова изискване ще бъде поставяно в Поканите за набиране на проектни предложения, когато е приложимо.

За Релевантна екологична цел REO 4. *Подобряване на качеството на почвата и поддържане на продуктивния капацитет, както и намаляване на отрицателните въздействия:*

1. Проектите, насочени към строителство и озеленяване, да осигурят изпълнението на тези алтернативи на проекта, които осигуряват минимално ниво на изкуствена обработка на почвените повърхности и максимално ниво на поддръжка/развитие на зелените територии, в т.ч. осигуряване на екологичната свързаност между отделни паркове/зелени площи и извънградски пространства, както и осигуряване на възможност за поддържане на опрашители. По време на строителството да се дефинира минималното ниво на изкуствена обработка на почвата.

Начин на изпълнение: Такова изискване ще бъде поставяно в Поканите за набиране на проектни предложения, когато е приложимо.

За Релевантна екологична цел REO 6. *Подобряване на качеството на въздуха и намаляване на емисиите на замърсители на въздуха:*

1. Да се обмисли включването на зарядни станции за електрически превозни средства в проекти, насочени към организиране на обекти с туристически потенциал за улесняване на транспорта на електроенергия до тези дестинации.

Начин на изпълнение: Такова изискване ще бъде поставяно в Поканите за набиране на проектни предложения, когато е приложимо.

За Релевантна екологична цел REO 14. *Подпомагане на инфраструктурата за осигуряване на електрически немоторизиран транспорт:*

1. Разработване на ниво всеки проект на план за управление на отпадъците, за да се гарантира съответствието на йерархията на отпадъците и интегрирането на принципите на кръговата икономика, в съответствие с план за действие на кръговата икономика. За да се осигури правилното управление на отпадъците от строителство и разрушаване, които се образуват при изпълнение на последващите проекти, са необходими съпътстващи документи относно проследимостта на отпадъците (предаването им на субекти, упълномощени по този закон да управляват този вид отпадъци).

Начин на изпълнение: Такова изискване ще бъде поставяно в Поканите за набиране на проектни предложения, когато е приложимо.

За Релевантна екологична цел REO 12. *Повишаване на енергийната ефективност и използването на възобновяема енергия:*

1. Проекти, насочени към рехабилитация на съществуващи сгради и/или изграждане на нови сгради, да разглеждат прилагането на решения за подобряване на енергийната ефективност, както и използването на възобновяеми източници на електрическа/топлинна енергия и да включват решения за външно вертикално озеленяване на сгради или структури за целите на предоставяне на екосистемни услуги, такива като хабитат за опрашители, смекчаване на атмосферното замърсяване и поглъщане на въглеродните емисии.

Начин на изпълнение: Такова изискване ще бъде поставяно в Поканите за набиране на проектни предложения, когато е приложимо.

т. II Мерки за наблюдение и контрол при прилагането на Програма Интеррег VI-A Румъния – България 2021-2027 г. от Становище по ЕО № 11-5/2022 г.:

1. Националният орган по Програма Интеррег VI-A Румъния – България 2021-2027 г. да предоставя за одобрение в МОСВ тригодишни доклади по наблюдение и контрол на въздействието на програмата върху околната среда, съгласно разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от Наредбата за ЕО.

Начин на изпълнение: Дирекция „Управление на териториалното сътрудничество“ на Министерство на регионалното развитие и благоустройството ще осигури изготвянето на 3-годишни доклади по наблюдението и контрола при прилагането на Програма Интеррег VI-A Румъния – България 2021-2027 г., които ще внася за одобряване в МОСВ.

2. Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на програмата да се извършват при отчитане на индикаторите, определени в т. 11 на ДЕО, съгласно Приложение № 1 към Становище по ЕО 11-5/2022 г.:

Екологична цел	Индикатор		Действия, които трябва да бъдат наблюдавани	Цел	Мерна единица	Наблюдения
Обща	МОН1	Делът на разходите за мерки за опазване на околната среда спрямо общата стойност на проектите	Всички действия, особено А1	> 0 %	Процент	Мерките за опазване на околната среда представляват М1-М9 (вижте Таблица 9-1 по-горе)
REO 1 Биоразнообразие	МОН2	Брой екологични анализи за оценка на въздействието на различните варианти за изпълнение на проект за плаване	А2	> 0	Брой	За да се гарантира, че всяко решение се основава на анализ на околната среда
	МОН3	Дял на санирани сгради, за които преди това е проверено наличието на гнезда/убежища на птици и прилепи	А1, А13, по избор А3 и А11	100 %	Процент	Прилага се само за проекти, стартирани след одобрение на програмата
	МОН4	Брой случаи, при които е било необходимо да се защитят/преместят гнезда/убежища на птици и прилепи и/или да се инсталират изкуствени укрития/гнезда		> 0	Брой	-
REO 4 Почви	МОН5	Обща загубена почвена площ в резултат на изпълнението на предложените действия	А1, А3, А12 и А13	Колкото е възможно по-малък	Квадратни метра	Равна на общата новопостроена площ
	МОН6	Общата площ на новосъздадените зелени площи в резултат на изпълнението на предложените действия		Колкото е възможно по-голям	Квадратни метра	Равна на общата площ с растителност във всеки обект на проекта
REO 6 Атмосферен въздух	МОН7	Брой зарядни станции за електрически превозни средства, реализирани в рамките на проекти, насочени към аранжиране на обекти с туристически потенциал	А13	> 0	Брой	-
REO 14 Кръгова икономика	МОН8	Дял на проекти, в които са разработени Планове за управление на отпадъците	А1, А12 и А13	> 0 %	Процент	От общия брой проекти, съдържащи строителни работи

Начин на изпълнение: Информация по индикаторите ще бъде събирана, анализирана и оценявана в докладите по наблюдение и контрол.

3. При констатирани неблагоприятни последици върху околната среда и/или човешкото здраве да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

Начин на изпълнение: При констатирани неблагоприятни последици върху околната среда и/или човешкото здраве, бенефициентите по съответните проекти ще предложат и съгласувано с МОСВ ще предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.